

Також важливо відзначити, що у контексті можливого збільшення фінансової допомоги Україні на боротьбу з коронавірусом було також проведено переговори з Федеральним канцлером Німеччини і домовлено перенаправити 150 млн євро в межах державного німецького кредиту на відповідні антикризові потреби [6].

В умовах швидкого розгортання нової хвилі світової кризи реалізація діючих та розробка нових стратегічних напрямів співробітництва з МФІ має врахувати ключові аспекти реальної картини взаємного співробітництва, забезпечити режим максимального сприяння для реалізації взаємовигідних заходів за участі міжнародних партнерів, з безперечним урахуванням і дотриманням національних інтересів країни в сфері підтримки відповідного рівня фінансової безпеки держави.

При розробленні нових стратегічних напрямів співробітництва з МФІ варто об'єктивно оцінювати ситуацію, забезпечити режим максимального сприяння для здійснення взаємовигідних заходів за участі міжнародних партнерів, враховуючи національні інтереси України. У нинішніх умовах доцільно й далі докладати зусиль у напрямі підвищення результативності спільних програм. Насамперед ідеться про розбудову вітчизняних норм і правил та їх гармонізацію з європейськими (з урахуванням обраного вектору розвитку) задля ефективнішого уникнення ризиків і управління ними, моніторингу процесів підготовки, реалізації й оцінки результативності таких програм.

Окрім того, довгостроковому зростанню конкурентоспроможності економічних агентів сприятимуть бюджетна консолідація, відновлення стабільності фінансового сектору, подолання корупції, поліпшення умов для підприємницької діяльності, досягнення низького й стабільного рівня інфляції, оздоровлення банківської системи, посилення зовнішньої фіскальної позиції, збільшення надходжень за рахунок розширення бази оподаткування, підвищення прозорості, прискорення приватизації та подібні чинники, які перебувають у центрі уваги зв'язків усіх гілок української влади з ЄБРР, Групою Світового банку та іншими МФІ.

Список використаних джерел і літератури

1. Денис Шмигаль зустрівся з представниками міжнародних організацій. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/tag/mizhnarodna-diyalnist>.
2. Законопроекти [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://rada.gov.ua/news/zp>.
3. Володимир Зеленський: Ніхто не хоче дефолту України, ми розраховуємо продовжити співпрацю з МВФ [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/news/volodimir-zelenskij-nihtu-ne-hoche-defoltu-ukrayini-mi-rozra-60357>.
4. Президент України провів телефонну розмову з Федеральним канцлером Німеччини. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/news/prezident-ukrayini-proviv-telefonnu-rozmovu-z-federalnim-kan-60401>.
5. Компанії в Західній Україні отримують нові кошти від ЄБРР та ЄС [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://nabu.ua/ua/kompaniyi-v-zahidniy-ukrayini-otrimuyut.html>.
6. «Буде різке відновлення»: ЄБРР прогнозує для України короткострокову рецесію: [Електронний ресурс]. Режим доступу : <https://minfin.com.ua/ua/2020/03/29/42638787>.

Лаврук В. В., д. е. н., доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет

ФІНАНСОВИЙ ЛІЗИНГ ЯК ПЕРСПЕКТИВНА ФОРМА ІНВЕСТИВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА

Інтенсивне впровадження нової техніки та прогресивних технологій дозволяє підприємствам АПК вийти на новий високотехнологічний рівень розвитку виробництва в умовах глобалізації української економіки. Сучасний розвиток агропромислового комплексу України в умовах гострої конкуренції вимагає від підприємств розробки ефективної методики вибору та застосування на практиці необхідного джерела інвестування

інноваційної діяльності. Серед великого числа різноманітних джерел фінансування інноваційної діяльності досить актуальним в умовах дефіциту чи відсутності власних фінансових ресурсів є фінансовий лізинг.

Фінансовий лізинг є одним із прогресивних методів матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва, який відкриває користувачам широкий доступ до передової техніки і технологій. У світовій економіці лізинг займає друге місце за обсягом інвестицій після банківського кредиту.

Якщо говорити про інвестування інноваційної діяльності підприємств АПВ, то ми стикаємося з традиційним розумінням суті лізингу, але з точки зору інноваційного аспекту. Так, В. Л. Осецький у своїй праці розглядає інноваційний лізинг як вид інноваційних відносин, що закріплений договором лізингу і базується на використанні інтенсивних факторів матеріально технічного забезпечення виробництва [1, с. 203]. В даному випадку лізинг застосовується з метою реалізації інноваційних проектів. Вважаємо, що інноваційний лізинг доцільно визначати як один з способів інвестування, що забезпечує інноваційну діяльність чи вихід інноваційного продукту на ринок.

Сьогодні в практиці багатьох країн лізинг вже не є елементом новизни в первісному його розумінні та впровадженні у господарську діяльність. У тих випадках, коли фінансовий лізинг забезпечує реалізацію інноваційних проектів в агропромисловому виробництві, він набуває нову економічну суть. Отже, на нашу думку, в економічному сенсі інноваційний лізинг являє собою вид інноваційних відносин, що закріплений договором лізингу і який базується на використанні інтенсивних факторів матеріально-технічного забезпечення виробництва.

В цьому розумінні даної економічної категорії лізинг не втрачає своєї інноваційності як в практичному використанні, так і в теоретичному його осмисленні після впровадження та адаптації його на певному економічному просторі [2, с. 237].

За договором інноваційного лізингу передбачається надання інвестором (лізингодавцем) у виключне користування підприємству-виконавцю інноваційного проекту (лізингодержувачу) основних фондів, які є власністю лізингодавця або набуваються ним у власність за дорученням і погодженням з лізингодержувачем у відповідного продавця основних фондів, за умови сплати лізингодержувачем періодичних лізингових платежів та на строк реалізації інноваційного проекту, що не перевищує терміну повної амортизації основних фондів.

Виступаючи ефективною формою інвестування інноваційної діяльності підприємств АПВ, лізингове фінансування повинне сприяти здійсненню поставленим завданням інноваційного розвитку економіки України:

- випуск і розповсюдження підприємствами принципово нових видів техніки і технології АПВ;
- реалізація довгострокових науково-технічних програм з великими строками окупності витрат;
- фінансування фундаментальних досліджень для здійснення якісних змін у стані продуктивних сил;
- розробка і впровадження нової ресурсозберігаючої технології, призначеної для поліпшення соціального і екологічного становища [3, с. 108].

Використання лізингових операцій надає можливість підприємствам АПВ розв'язати багато фінансових проблем, які притаманні при використанні інших форм інвестування інноваційної діяльності, а саме:

- нестача власних коштів. Договір лізингу дозволяє підприємству придбати інноваційну продукцію та користуватися нею без значних початкових фінансових ресурсів;
- ускладненість залучення коштів із традиційних джерел фінансування. Лізинг дозволяє підприємству придбати інноваційну продукцію у випадках відсутності кредитної історії, яку вимагатиме банк. Це зумовлено більш лояльними умовами здійснення лізингової діяльності в порівнянні з наданням комерційними банками кредиту;

– при лізингу відсутні проблеми пов’язані із гарантією або заставою, які виникають при кредитуванні комерційним банком;

– забезпечення ліквідності та платоспроможності. Лізинговий договір більш гнучкий ніж кредитний. Лізингоодержувач може вибрати будь який графік виплат лізингових платежів залежно від виробничо-господарської діяльності. Виступаючи лізингодавцем підприємство при лізингу отримує негайну оплату за свою продукцію;

– економічні ризики інноваційної діяльності. Договір лізингу не зобов’язує лізингоодержувача викуповувати майно, отримане в лізинг, а надає можливість його замінити на більш нове або повернути, що неможливо при купівлі майна за власні кошти або в кредит. Завдяки цьому підприємство мінімізує ризик морального старіння інноваційного майна взятого в лізинг;

– низький платоспроможний попит на інноваційну продукцію внаслідок інноваційного характеру. Продукція, яка тільки виходить на ринок, є досить дорогою і не має стабільного та високого попиту. Тому доцільніше в цьому випадку надати продукцію в лізинг, що не вимагає високих початкових платежів [4, с. 45-47].

Найголовніше завдання для суб’єктів лізингової діяльності – сформувати стабільний попит і пропозицію лізингу, тобто забезпечити потребу в лізингових послугах. На перший план, на нашу думку, висувається проблема недостатньої пропозиції. На лізингових ринках України діють лізингові компанії, створені банками, які орієнтуються на надання стандартних лізингових послуг широкому колу клієнтів, що не виключає, з іншого боку, переважного обслуговування клієнтів “власного” банку. Звичайно банки не тільки фінансують діяльність дочірніх компаній, а й активно рекомендують їм клієнтів із числа тих, хто звертається безпосередньо до банку за кредитом на придбання основних засобів.

Поява лізингового бізнесу пов’язана з недоліками у системі традиційних банківських інвестицій і кризою корпоративного та інституціонального інвестування інноваційного розвитку. Комерційні банки та інвестиційні компанії виявилися надто консервативними і не спроможними усвідомити потенціал нового бізнесу та його вплив на структурні технологічні зміни в економіці.

Як і будь-яка сфера економічної діяльності, фінансовий лізинг існує в рамках законів та інших правил, які стримують або сприяють його розвитку. Для лізингу існує чотири основні сфери інфраструктури, які встановлюють оперативну інфраструктуру сектора лізингу:

1. Юридична (комерційне право, наприклад, контракти і засоби забезпечення їхнього виконання).
2. Податкова (пряме й непряме оподаткування).
3. Облікова (бухгалтерський облік).
4. Регуляторна (ліцензування і нагляд).

Кожна з цих сфер має різні цілі і причини встановлення своїх правил, так як вони регулюють різні питання, які ілюструє наступна матриця (табл. 1) [5, с. 32].

Таблиця 1 – Матриця інфраструктури лізингу

Сфера	Мета	Проблеми
Комерційна	<i>Одержувати прибуток</i>	<i>Конкуренція і послуги</i>
Юридична	<i>Вирішувати приватні конфлікти</i>	<i>Права, засоби захисту права, правозастосування</i>
Податкова Пряме оподаткування Непряме оподаткування	<i>Забезпечувати державні доходи і формувати соціальну політику</i>	<i>Справедливий розподіл податкового навантаження, податкові пільги і перешкоди</i>
Облікова	<i>Правильно відобразити фінансовий стан</i>	<i>Режими балансу і звіту про результати господарської діяльності</i>
Регуляторна і наглядова	<i>Підтримувати довіру населення до фінансового сектора</i>	<i>Відповідні вимоги до ліцензування і обґрунтовані норми</i>

Через те, що ці сфери мають різні цілі не дивно, що кожна з них має свій набір правил і нормативних актів. Будь-яке правило або нормативний акт починається з визначень, які

встановлюють сферу його застосування, і тому ці визначення можуть відрізнятися одне від одного.

Особливо це стосується визначення фінансової оренди (фінансового лізингу). Таким чином, визначення фінансової оренди для оподаткування може бути не таким, як для обліку, а для юридичної сфери воно може бути зовсім іншим. Регуляторна і наглядова сфера, якщо вона є, може мати свої власні визначення фінансового лізингу.

Реалізація вітчизняної моделі інноваційного розвитку є системною проблемою, яка передбачає інноваційну реструктуризацію усіх секторів економіки і має однією з своїх вагомих складових завдання широкомасштабного залучення до участі у цих процесах лізингових підприємств. Це, у свою чергу, потребує формування інвестиційної політики, спрямованої на підвищення інвестиційної активності лізингового сектора підприємництва і на потребу реструктуризації економіки. Однак сьогодні форми і механізми лізингового інвестування реструктуризації економіки достатньо не досліджені.

Список використаних джерел і літератури

1. Осецький В. Л. Інвестиції та інновації: проблеми теорії і практики : монографія. К. : ІАЕ НААН, 2003. 412 с.
2. Лаврук В. В. Інвестиційне забезпечення інноваційних проектів в агропромисловому виробництві: теорія, методологія, практика: монографія. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2010. 380 с.
3. Жаліло Я. О. Проблеми та пріоритети формування інноваційної моделі розвитку економіки України / [за ред. Я. Жаліло]. К. : НІСД, 2005. 362 с.
4. Турило А. М. Інноваційний лізинг : монографія. Кривий Ріг : Видавничий дім, 2005. 143 с.
5. Шпак М. В. Фінансовий лізинг в АПК і джерела його фінансування // Агробізнес сьогодні. 2005. №15. С. 31-35.

*Мельник В. О., студентка
Науковий керівник: Шепелюк В. А., к. е. н., доцент
Криворізький національний університет*

ТИПИ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Податки є основною формою збагачення державного бюджету. За допомогою їх надходжень влада виконує одну з головних функцій держави, а саме регулювання щодо економічних процесів та явищ. Але не все так добре, недосконалість та громіздкість нормативно-правової бази призводить до конфліктів учасників податкового процесу, та ще й супроводжується чималим податковим навантаженням на суб'єктів господарювання, що в подекуди спричиняє розвиток тіньового оподаткування. Тому розглянемо, які системи оподаткування існують та визначимо їх вплив на господарський процес підприємства.

Система оподаткування – це сукупність податків і зборів (обов'язкових платежів), що справляються до бюджетів і державних цільових фондів у встановленому законами України порядку; принципів, форм і методів їхнього встановлення, зміни чи скасування; дій, що забезпечують повну та своєчасну їхню сплату, контроль і відповідальність за порушення податкового законодавства [1].

Визначення оптимального розподілу податкового навантаження між різними групами платників податків пов'язано з великими труднощами. Якою мірою допустимою є податкова дискримінація окремих класів і податкових груп? Для вирішення цього питання запропоновано різні системи оподаткування: регресивну, пропорційну і прогресивну [103].

Система оподаткування є регресивною, якщо ефективні податкові ставки (відношення сплаченої суми податку до фактичної суми доходу) для платників з високою